

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Хмельницького

обласного інституту

післядипломної педагогічної освіти

 Віктор ОЧЕРЕТЯНКО

29.12.2021 р.

Річний план роботи на 2022 рік
**Хмельницького обласного
навчально-методичного
центру психологічної служби**

**м. Хмельницький
2021 рік**

Аналітичний звіт про діяльність ОНМЦПС у 2021 р.

Одним із важливих чинників, які впливають на якість освіти є забезпечення психологізації освітнього процесу.

Стратегічні завдання діяльності психологічної служби системи освіти області полягають у:

- підвищенні ефективності освітнього процесу на основі практичного впровадження новітніх досягнень психологічної науки;
 - захисті психічного здоров'я та особистісного суверенітету всіх учасників освітнього процесу;
 - сприянні повноцінному особистісному й інтелектуальному зростанню дітей на кожному віковому етапі їх розвитку;
 - створенні психологічних і соціально-педагогічних умов для формування в учасників освітнього процесу мотивації до самовиховання і саморозвитку;
 - забезпеченні індивідуального, особистісно орієнтованого підходу до кожної дитини на основі її всебічного психолого-педагогічного вивчення, практичного застосування філософії дитиноцентризму в освіті;
 - профілактиці та корекції відхилень у соціальному, інтелектуальному і особистісному розвитку учнів, студентів, вихованців;
- формуванні високого рівня психологічної культури всіх учасників освітнього процесу як на рівні знань і настанов, так і на рівні повсякденного спілкування у закладі освіти тощо.

Ці та ряд інших завдань покладені на фахівців психологічної служби, діяльність яких координує Хмельницький обласний навчально-методичний центр психологічної служби.

Основною метою діяльності Обласного навчально-методичного центру психологічної служби у 2021 році було: підвищення ефективності надання психологічних і соціальних послуг фахівцями психологічної служби системи освіти області, створення сприятливих психолого-педагогічних умов для повноцінної реалізації особистісного, інтелектуального, фізичного потенціалу здобувачів освіти на основі сучасних досягнень вітчизняної та світової психологічної науки. У фокусі уваги впродовж року було проведення інформаційно-превентивної роботи щодо попередження домашнього насильства в сім'ї та булінгу в закладах освіти.

Питання про діяльність Хмельницького обласного навчально-методичного центру психологічної служби щодо профілактики поширення та подолання проявів насильства, булінгу в закладах освіти області заслуговувалося на засіданні науково-методичної ради (березень; довідка, рішення).

Протягом 2021 р. Хмельницьким обласним навчально-методичним центром психологічної служби було проведено **12 семінарів та 1 круглий стіл**

- для відповідальних за психологічну службу в ТГ;
- Збереження психічного здоров'я та соціального благополуччя учасників освітнього процесу в умовах дистанційного навчання (березень);
- Дитячо-батьківські відносини та їх вплив на стосунки з однолітками (квітень);
- Попередження насильства, булінгу в освітньому середовищі (квітень);
- Підсумки діяльності психологічної служби у 2020-2021 н.р. (червень);
- Координація діяльності психологічної служби у 2021-2022 н.р. (вересень);

- Психологічний супровід дитини з особливостями психофізичного розвитку в умовах інклюзивної освіти (жовтень);
 - **для фахівців психологічної служби закладів позашкільної освіти:**
 - Використання арт-терапевтичних технік в роботі практичного психолога позашкільного закладу освіти (лютий)
 - **для фахівців психологічної служби закладів освіти обласної комунальної власності:**
 - Розвиток емоційного інтелекту як важлива складова педагогічної діяльності в умовах реалізації концепції НУШ (травень)
 - **для фахівців психологічної служби закладів освіти сертифікаційні семінари:**
 - Використання арт-терапевтичних технік в діагностичній, консультативній та корекційній роботі практичного психолога, соціального педагога. Модуль 1. «Арт-терапія в роботі з батьківсько-дитячими стосунками, стосунками в сім'ї і сімейній системі» (12.05-13.05.2021);
 - Запобігання та протидія проявам насильства: діяльність закладів освіти (30.09.2021);
 - **для новопризначених практичних психологів:**
зміст та напрями діяльності практичних психологів в закладах освіти (вересень);
 - **для новопризначених соціальних педагогів:**
зміст та напрями діяльності соціальних педагогів в закладах освіти (вересень);
 - **круглий стіл для відповідальних за психологічну службу в ТГ, співробітників центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, служб у справах дітей, ювенальної превенції:**
 - Надання підтримки дітям із сімей, що потрапили в складні життєві обставини (грудень).
- На допомогу в плануванні та забезпеченні ефективної діяльності фахівців психологічної служби закладів освіти підготовлено та надіслано в структурні підрозділи з питань освіти місцевих органів виконавчої влади близько 40 листів, з них 7 інструктивно-методичного змісту. Особлива увага приділялась наданню консультативно-методичної допомоги фахівцям психологічної служби закладів обласної комунальної власності, роботі з новопризначеними практичними психологами, соціальними педагогами та молодосвідченими відповідальними за психологічну службу в територіальних громадах.
- Протягом року на запит Департаменту освіти і науки Хмельницької ОДА, УНМЦ ППСР, ІМЗО та інших структур підготовлено низку матеріалів з питань:
- про хід виконання програми розвитку освіти Хмельницької області на 2016-2020 роки (Проект «Психологічний супровід освітнього процесу») (лютий 2021);
 - пропозиції до Плану Заходів з реалізації Національної стратегії розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі на 2021 рік (лютий);
 - пропозиції до Плану заходів щодо попередження й протидії проявам насильства та булінгу (цькування) (березень);
 - щодо здійснення психологічного і соціального супроводу дітей внутрішньо переміщених осіб, а також їхніх батьків фахівцями психологічної служби (березень 2021);

- пропозиції для Департаменту освіти і науки Хмельницької ОДА до Плану заходів щодо попередження й протидії проявам насильства та булінгу; (цькування) (березень 2021);
- кадрового забезпечення закладів освіти області фахівцями психологічної служби (травень, жовтень);
- діяльності психологічної служби у 2020-2021 н.р. (аналітична довідка Хмельницької області) (травень 2021);
- формування та оновлення професійного інструментарію фахівців психологічної служби (грудень) тощо.

Моніторингові дослідження.

В лютому 2021 р. Пастух Л. організовано й проведено регіональне психолого-педагогічне моніторингове дослідження серед учнів 9-11 класів з метою аналізу тенденцій ризиків виникнення насильства, агресії та булінгу в освітньому середовищі за результатами якого видано методичні рекомендації з питань психологічного забезпечення попередження насильства, булінгу в освітньому середовищі.

Питання про діяльність Хмельницького обласного навчально-методичного центру психологічної служби щодо профілактики поширення та подолання проявів насильства, булінгу в закладах освіти області заслуховувалось на засіданні науково-методичної ради (березень; довідка, рішення).

Здійснювалась організаційно-методична робота щодо участі фахівців психологічної служби закладів освіти в моніторинговому НАПН України та інституту психології ім. Г.С. Костюка «Соціальні уявлення про коронавірусну пандемію» (лютий, ОНМЦ ПС).

Співробітниками Обласного навчально-методичного центру психологічної служби здійснювалась:

- експертиза доробків фахівців психологічної служби до Всеукраїнського конкурсу авторських програм практичних психологів і соціальних педагогів «Нові технології у новій школі» (10 робіт);
- експертиза методичних розробок практичних психологів, які претендують на присвоєння педагогічного звання «практичний психолог-методист» (6 методичних розробок);
- організаційно-методичний супровід участі переможців обласного етапу конкурсу авторських програм практичних психологів і соціальних педагогів «Нові технології у новій школі» у номінації «Розвивальні програми» у III етапі Всеукраїнського конкурсу (2 роботи);
- експертиза доробків фахівців психологічної служби, поданих на обласну виставку «Освіта Хмельниччини на шляхах реформування» (24 роботи).

Інструктивно-методичні листи:

- «Про підготовку та проведення обласного моніторингового дослідження серед учнів 9-11 класів з питань протидії насильству, булінгу в закладах освіти (Пастух Л., лютий 2021);
- «Про пріоритетні завдання діяльності психологічної служби у 2021-2022 н.р. щодо забезпечення ефективності психологічного супроводу освітнього процесу в закладах освіти області» (ОНМЦ ПС, червень 2021).

ОНМЦ ПС підготовлено методичні рекомендації з питань:

- психологічного забезпечення попередження насильства, булінгу в освітньому середовищі (за результатами аналізу та узагальнення обласного моніторингового

дослідження серед учнів 9-11 класів з питань протидії насильству, булінгу в закладах освіти) (Пастух Л., квітень 2021).

За період січень-грудень 2021 року співробітниками ОНМЦПС було надано близько 650 консультацій за запитами усіх категорій педагогічних працівників, батьків, учнів.

Пріоритетні завдання діяльності ОНМЦПС у 2022 році

Для забезпечення процесів реформування освіти, сприяння становленню й розвитку особистості здобувачів освіти, запобігання негативним явищам в молодіжному середовищі, а також, реалізації наступності та перспективності науково-методичного забезпечення реформування школи відповідно до нормативно-правових актів у галузі освіти Обласний навчально-методичний центр психологічної служби зосередить свою увагу на вирішенні вищезазначених нагальних завдань в аналізі діяльності у 2021 р., а також працюватиме над координацією та науково-методичним забезпеченням діяльності психологічної служби у 2022 році з таких питань:

- виконання освітніх завдань та напрямів Цільової комплексної програми розвитку освіти Хмельницької області на 2021-2025 роки (затверджена рішенням сесії Хмельницької обласної ради від 24.09.2020 № 39-34/2020);
- здійснення координаційної, організаційної та експертної роботи щодо забезпечення ефективності діяльності фахівців психологічної служби й управління якістю надання соціально-психологічних послуг; здійснення контролю за дотриманням працівниками служби вимог нормативно-правових документів;
- запровадження сучасних технологій професійного вдосконалення та підвищення кваліфікації практичних психологів, соціальних педагогів системи освіти відповідно до вимог інноваційного розвитку освітньої галузі;
- поглиблення співпраці між структурними підрозділами психологічної служби та державними установами, центрами, службами, громадськими організаціями щодо скоординування зусиль у наданні допомоги здобувачам освіти; профілактиці поширення негативних явищ в освітньому середовищі: насильства, протиправної поведінки, алкоголізму, наркоманії тощо. Розширення міжвідомчої та міжсекторальної взаємодії психологічної служби з дитячими організаціями й службами, які опікуються проблемами дітей і підлітків в т.ч. дітей із сімей вимушених переселенців та постраждалих внаслідок бойових дій на Сході України;
- збереження та зміцнення психічного й соціального здоров'я в умовах пандемії, сприяння особистісному, інтелектуальному, фізичному і соціальному розвитку здобувачів освіти;
- сприяння забезпеченню психологічної безпеки, надання психолого-педагогічної допомоги всім учасникам освітнього процесу;
- забезпечення наступності в роботі практичних психологів закладів дошкільної освіти і закладів загальної середньої освіти;
- сприяння повноцінному розвитку особистості здобувачів освіти на кожному віковому етапі, створення умов для формування у них мотивації до самовиховання і саморозвитку;
- профілактика й корекція відхилень в інтелектуальному і психофізичному розвитку здобувачів освіти;
- надання соціально-психологічної допомоги дітям з особливими потребами та забезпечення психологічного супроводу інклюзивної освіти;

- забезпечення надання психологічної й соціально-педагогічної допомоги дітям, що постраждали внаслідок військових конфліктів та складних соціально-політичних подій на Сході України;
- забезпечення психологічного супроводу освітнього процесу в Новій українській школі;
- забезпечення соціально-психологічного супроводу профільного навчання та професійного самовизначення здобувачів освіти;
- підвищення психологічної культури всіх учасників освітнього процесу – адміністрації, педагогів, батьків, здобувачів освіти;
- здійснення психологічного моніторингу якості освіти;
- вивчення, узагальнення та поширення кращого досвіду роботи практичних психологів, соціальних педагогів.

Науково-методичний супровід діяльності психологічних служб у ТГ області

№ п/п	Зміст діяльності	Термін виконання	Хто викон
1. Організаційно-методичне забезпечення діяльності психологічних служб у ТГ			
	Розробка інструктивно-методичного листа для фахівців психологічної служби системи освіти області «Про проведення моніторингового онлайн-дослідження з питань протидії насильства, булінгу в закладах освіти»; Розробка інструктивно-методичного листа для фахівців психологічної служби системи освіти області «Про пріоритетні завдання діяльності психологічної служби у 2022-2023 н.р. щодо забезпечення ефективності психологічного супроводу освітнього процесу в закладах освіти області»; Розробка методичних рекомендацій для відповідальних за психологічну службу в ТГ з питань збереження психічного здоров'я учасників освітнього процесу	лютий червень листопад	ОНМЦ ПО
	Діяльність щодо розширення бази інформаційно-методичного забезпечення ОНМЦПС (банків діагностичного інструментарію, корекційних, розвивальних програм, матеріалів для просвітницької, профілактичної діяльності; фахової літератури)	протягом року	ОНМЦ ПО
	Інформування фахівців психологічної служби про методичні розробки, електронні книги та інші матеріали з нагальних питань діяльності практичних психологів, соціальних педагогів, підготовлених відділом психологічного супроводу та соціально-педагогічної роботи ІМЗО, УНМЦ ППСР	протягом року	ОНМЦ ПО
	Ініціювання та участь в розробці розпорядчих документів (наказів, листів) з питань розвитку психологічної служби системи освіти	протягом року	ОНМЦ ПО
	Забезпечення оновлення на сайті ОНМЦПС: https://sites.google.com/site/hmelnocppsr/ нормативно-правових, інструктивних та навчально-методичних матеріалів на допомогу в плануванні та забезпеченні ефективної діяльності фахівців психологічної служби	протягом року	ОНМЦ ПО

	Вивчення роботи практичних психологів, соціальних педагогів закладів освіти обласної комунальної власності в міжтестастійний період: - Ізяславський навчально-реабілітаційний центр Хмельницької обласної ради; - Голенищівська спеціальна школа Хмельницької обласної ради; - Антонінська спеціальна школа Хмельницької обласної ради; - Кам'янець-Подільська спеціальна школа І-ІІІ ст. Хмельницької обласної ради; - Славутський ліцей ІІ-ІІІ ст. Хмельницької обласної ради; - Кам'янець-Подільський ліцей І-ІІІ ст. «Славутинка» Хмельницької обласної ради; - Дитячий будинок Хмельницької обласної ради; - Солобковецький навчально-реабілітаційний центр Хмельницької обласної ради	січень-березень	Ж. Страшні В. Ніколова
	Надання консультативно-методичної допомоги з питань проходження атестації фахівців психологічної служби	протягом року	ОНМЦ ПО
	Надання методичної допомоги структурним підрозділам з питань освіти місцевих органів виконавчої влади щодо координації діяльності практичних психологів, соціальних педагогів закладів освіти	протягом року (за потреби)	ОНМЦ ПО
	Семінар для фахівців психологічної служби закладів позашкільної освіти «Емоційний інтелект, як передумова розвитку успішної особистості»	лютий	ОНМЦ ПО Л. Пастух
	Семінар для фахівців психологічної служби закладів освіти обласної комунальної власності «Профілактика та подолання правопорушень й інших негативних явищ в дитячому середовищі»	березень	ОНМЦ ПО В. Ніколов
	Семінар для відповідальних за психологічну службу в ТГ «Психологічне забезпечення створення безпечного освітнього середовища вільного від насильства, агресії, булінгу»	квітень	ОНМЦ ПО Л. Пастух
	Інструктивно-методична нарада для відповідальних за психологічну службу в ТГ щодо подання інформаційно-аналітичних матеріалів психологічною службою територіальних громад за 2021-2022 н.р.	квітень	ОНМЦ ПО В. Ніколов

	Сертифікаційний семінар-практикум для фахівців психологічної служби закладів освіти «Використання арт-терапевтичних технік в діагностичній, консультативній та корекційній роботі практичного психолога, соціального педагога»	травень жовтень	Ж. Страшні
	Семінар для відповідальних за психологічну службу в ТГ «Профілактика суїцидальних тенденцій серед школярів»	травень	ОНМЦ ПО Ж. Страшні
	Семінар-практикум для новопризначених практичних психологів з питань змісту та напрямів діяльності психологічної служби в закладах освіти	вересень	В. Ніколов ОНМЦ ПО
	Семінар-практикум для новопризначених соціальних педагогів з питань змісту та напрямів діяльності психологічної служби в закладах освіти	вересень	Ж. Страшні ОНМЦ ПО
	Інструктивно-методична нарада для відповідальних за психологічну службу ТГ щодо підготовки інформації з питань кадрового забезпечення закладів освіти фахівцями психологічної служби	жовтень	ОНМЦ ПО В. Ніколов
	Семінар для відповідальних за психологічну службу в ТГ «Збереження психічного здоров'я педагогів та здобувачів освіти як важливий фактор забезпечення ефективності освітнього процесу»	листопад	ОНМЦ ПО В. Ніколов
	Консультації для фахівців психологічних служб закладів освіти обласної комунальної власності з нагальних питань діяльності (за запитом)	протягом року	Ж. Страшні В. Ніколов
	Забезпечення координаційних та навчально-методичних функцій щодо ефективної організації й роботи у всіх ТГ «Школи молодого практичного психолога, соціального педагога»	протягом року	ОНМЦ ПО
	Координація соціально-психологічних досліджень з актуальних питань психологічного забезпечення освітнього процесу в закладах освіти	протягом року	ОНМЦ ПО
	Надання консультативно-методичної допомоги щодо координації діяльності методичних об'єднань, інтервізійних, супервізійних, творчих груп фахівців психологічних служб ТГ	протягом року	ОНМЦ ПО
	Забезпечення методичної підтримки атестації практичних психологів і соціальних педагогів закладів освіти області	вересень- квітень	Ж. Страшні Л. Пастух В. Ніколов
	Здійснення організаційно-консультативної діяльності з питань надання психологічної	жовтень- березень	ОНМЦ ПО кафедра

	підтримки педагогам, здобувачам освіти у підготовці до предметних олімпіад		педагогіки психології
	Семінар-нарада для відповідальних за психологічну службу в ТГ з питань підсумків діяльності психологічної служби у 2021-2022 н.р.	червень	ОНМЦПО Ж. Страшні
	Семінар-нарада для відповідальних за психологічну службу в ТГ з питань координації діяльності психологічної служби у 2022-2023 н.р.	вересень	ОНМЦПО Ж. Страшні
	Вивчення та узагальнення матеріалів аналітико-статистичної звітності з актуальних питань діяльності психологічних служб ТГ області, закладів освіти обласної комунальної власності	червень	ОНМЦПО
	Проведення аналіз та узагальнення результатів моніторингу кадрового забезпечення фахівців психологічної служби у системі освіти області	червень жовтень	ОНМЦПО
	Підготовка аналітичного звіту про діяльність психологічної служби системи освіти області у 2021-2022 н.р.	червень	ОНМЦПО

2. Методичний супровід підвищення кваліфікації працівників психологічної служби

Забезпечення надання консультативно-методичної допомоги в процесі підготовки та проходження курсів підвищення кваліфікації практичних психологів, соціальних педагогів закладів освіти:

	для практичних психологів закладів освіти з питань забезпечення психологізації освітнього процесу	14.02-18.02 23.05-27.05 10.10-14.10	ОНМЦПО
	для соціальних педагогів навчальних закладів з питань соціального супроводу освітнього процесу	24.01-28.01 12.09-16.09	ОНМЦПО
	для практичних психологів закладів дошкільної освіти з питань забезпечення психологізації освітнього процесу	10.01-21.01	ОНМЦПО
	Організація та координація методичного супроводу професійного зростання практичних психологів та соціальних педагогів в міжкурсовий період	січень - грудень	ОНМЦПО
	активізація роботи щодо підтримки творчої активності практичних психологів та соціальних педагогів шляхом популяризації новинок психологічної літератури, освітніх інновацій;	протягом року	ОНМЦПО
	надання системної консультативної допомоги в організації та виборі тем і змісту самоосвітньої роботи;		
	продовжити практику презентації передового досвіду фахівців психологічної служби		

3. Підвищення професійного рівня фахівців обласного навчально-методичного центру психологічної служби			
	Участь у Всеукраїнських семінарах, конференціях, методоб'єднаннях, організованих відділом психологічного супроводу та соціально-педагогічної роботи ІМЗО, УНМЦ ППСР, МОН України	протягом року	ОНМЦ ПС
	Опрацювання фахової літератури шляхом організації самоосвітньої роботи співробітників ОНМЦПС	протягом року	ОНМЦ ПС
4. Підготовка та видання друкованої й електронної продукції			
	Підготувати інструктивно-методичний лист «Про пріоритетні завдання діяльності психологічної служби у 2022-2023 н.р. щодо забезпечення ефективності психологічного супроводу освітнього процесу в закладах освіти області»	червень	ОНМЦ ПС
	Підготувати методичні рекомендації «Психологічне забезпечення створення безпечного освітнього середовища вільного від насильства, агресії, булінгу»; Підготувати методичні рекомендації «Збереження психічного здоров'я учасників освітнього процесу»	квітень листопад	ОНМЦ ПС
5. Вивчення, узагальнення та поширення перспективного педагогічного досвіду			
	Забезпечення вивчення та поширення кращого досвіду роботи практичних психологів, соціальних педагогів, представленого у доробках, поданих на обласну виставку-ярмарок педагогічних ідей «Освіта Хмельниччини на шляхах реформування»	протягом року	ОНМЦ ПС
6. Консультативно-просвітницька діяльність			
	Проведення консультацій за запитами всіх категорій педагогічних працівників	протягом року	ОНМЦ ПС
	Організація роботи консультпункту для соціальних педагогів з актуальних питань діяльності	протягом року	Ж. Страшнік Л. Жолобова
	Залучення практичних психологів, соціальних педагогів до користування психологічною бібліотекою, тестотекою, просвітницькими матеріалами ОНМЦПС	протягом року	ОНМЦ ПС
	Організація консультативної допомоги новопризначеним практичним психологам, соціальним педагогам на місцях (за потреби)	протягом року	В. Ніколов Ж. Страшнік
	Активне використання роботи консультаційного пункту в Інтернет-режимі	протягом року	ОНМЦПС
7. Експериментальна і дослідна робота			
	Участь фахівців служби у дослідженнях, які організовує відділ психологічного супроводу та соціально-педагогічної роботи ІМЗО, УНМЦ практичної психології і соціальної роботи	протягом року	ОНМЦ ПС

	Організація експертної ради з питань: - експертизи діагностичного інструментарію, який застосовують в фаховій діяльності практичні психологи та соціальні педагоги; - експертизи корекційних, розвивальних, тренінгових програм практичних психологів та соціальних педагогів; - експертиза доробків фахівців психологічної служби, поданих на обласну виставку «Освіта Хмельниччини на шляхах реформування»; - експертиза доробків фахівців психологічної служби до Всеукраїнського конкурсу авторських програм практичних психологів і соціальних педагогів «Нові технології у новій школі»; - експертиза методичних розробок практичних психологів, які претендують на присвоєння педагогічного звання «практичний психолог-методист»	протягом року травень-вересень грудень-січень січень-лютий	ОНМЦПС
8. Науково-методичне забезпечення реалізації державних та регіональних програм			
	Цільова комплексна програма розвитку освіти Хмельницької області на 2021-2025 роки. Розділ «Психологічний супровід освітнього процесу» (звіт про виконання в межах компетенції)	протягом року	ОНМЦ ПС
	План заходів на 2021-2023 рр. з реалізації Концепції розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року в галузі освіти (звіт про виконання в межах компетенції)	протягом року	ОНМЦ ПС
9. Участь у Всеукраїнських та міжнародних проектах, заходах			
	Продовжити участь обласного навчально-методичного центру психологічної служби та фахівців психологічної служби у дослідженнях, які організовує відділ психологічного супроводу та соціально-педагогічної роботи ІМЗО, УНМЦ ППСР	протягом року	ОНМЦ ПС

ПОГОДЖЕНО

Проректор

Хмельницького ОІППО

_____ Антоніна ХАРЧУК

29.12.2021 р.